

между двата града: Лозенградъ и Лондонъ. Амплитудитъ, които описваше това безнадеждно махало, зависѣха главно отъ тона, съ който биваха изказвани противоположнитъ съображения.

При това положение, настѣпи скоро време монархътъ да се яви наново. Въ края на победоносната година, той каза на министерскитъ съветъ (№ 2477) „да не гледа плахо на разни страни, но да върви смело напредъ, защото Ромъния може да плаши правителството, но него — не“. М-ръ Гешовъ добива директиви, следователно, и — настроение за дейность. Той съобщава веднага на делегацията, че „предъ видъ на тия думи на царя“ и на други съображения, които се измислятъ съ надежда да се развали магията, въ която сме попаднали, „ние не можемъ да чакаме повече“. Въ сѣщото време Британия ни предупреждава да не предприемаме рискувани крачки: само нашата делегация била искала скжсване на преговоритъ. Отъ много мѣста тя е била сѣщо съветвана да бждемъ по-снисходителни къмъ Турция, да се споразумеемъ съ нея особено предъ видъ поведението на съюзницитъ и на Ромъния.

Великитъ сили предупредиха съ колективна нота делегатитъ на дветъ воюващи страни за сериознитъ послѣствия отъ подновяването на войната. Тѣ считатъ, че промѣната на кабинета въ Турция не измѣня гледището на силитъ, ясно изразено въ съвмѣстната нота. (Оранжева книга; № 72). Това показва, че Европа, която е загрижена само за мира, не се тревожи отъ вътрешнитъ събития въ Турция и е решила да я принуди да отстѣпи.

На 15 януарий нашиятъ пълномощенъ м-ръ въ Петербургъ съобщава: „Сазоновъ не удобрява поставянето срокъ въ колективната постѣпка на съюзническитъ делегати до турскитъ делегати. Той има сведения отъ цариградския посланикъ Гирсъ, че членоветъ на новия младотурски кабинетъ не щѣли да идатъ въ разрѣзъ съ предшественицитъ си по отговора на колективната нота. Тѣ искали съвети отъ представителитъ на великитъ сили.“ Не трѣбва, следователно, да се прекжсватъ преговоритъ. Нека се изчакатъ събитията по-спокойно; решенията зрѣятъ; и безъ това военни действия не сж възможни!

Сѣщия день отъ Петербургъ ни се съобщава наново, че Сазоновъ никакъ не удобрява скжсването на преговоритъ преди да се добие отговора на колективната нота. Отговорътъ се чака въ най-скоро време. Прибързването отъ наша страна ще влоши положението ни предъ великитъ сили. Сѣщото предупреждение идва отъ Римъ и Берлинъ.

На 15 януарий Сазоновъ се обръща и къмъ Неклюдова: „Моля ви настойчиво да посъветвате правителството, при което сте акредитирани, да не прекжсва преговоритъ до получаване отговора отъ портата“. Подобни съвети се отправятъ направо и къмъ делегацията въ Лондонъ. Опастности грозятъ България отъ много страни! „Всички подобни предупреждения, съобщава д-ръ Даневъ въ София, азъ отблъсквамъ съ бележката, че ромънскитъ въпросъ е напр. дребенъ инцидентъ“ (№ 5454).

Никога задачитъ, които стояха за разрешаване предъ нашата политика, не се разглеждаха цѣлокупно, никога различнитъ затруднения, които ни създаде войната, не се обхващаха въ тѣхната общность, поне за единъ моментъ. Всѣки въпросъ е билъ съзнателно изолиранъ отъ всички други, подценяванъ е до възможнитъ размѣри като днешното му отлагане се е считало утрешно решение. Съръ Грей наново моли да се не прибързва или ако, се скжсатъ преговоритъ, делегацията да остане известно време въ Лондонъ. Идеята за война бѣше една отъ най-опаснитъ: като не улесняваше, съ създаваната неотстѣпчивость, преговоритъ за миръ, тя отчуждаваше се повече симпатиитъ на Европа отъ насъ, която не желаше по-голѣми осложнения. Главната квартира става все по-нетърпелива и, вмѣсто да добие истинско освѣтление за общо политическото поление, да се обхване отъ по-други политически методи